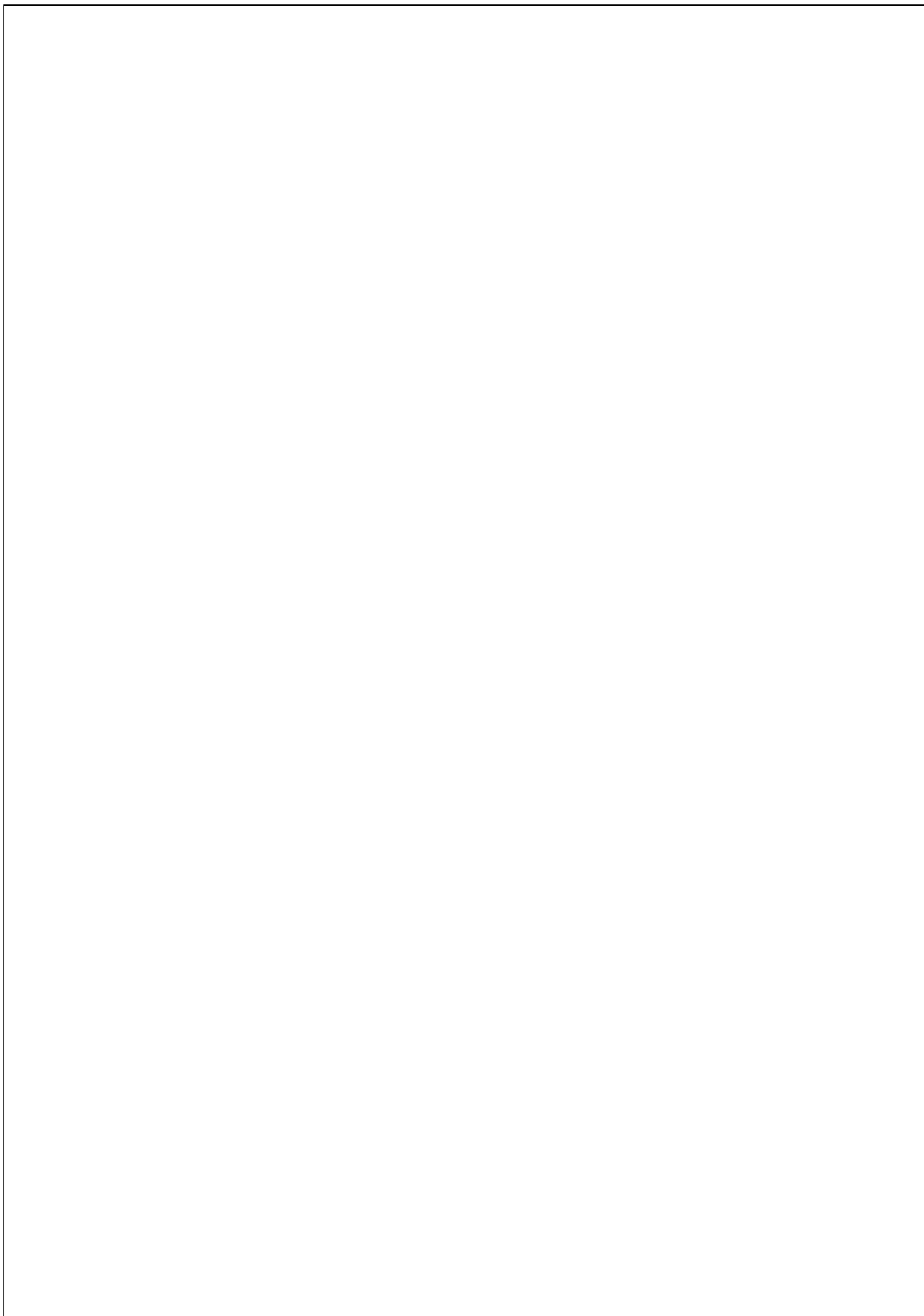

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/210375,Pawel-Zielony-Kaci-z-Majdanka-przed-sadem.html>
26.02.2026, 20:20

Paweł Zielony: Kaci z Majdanka przed sądem

2 grudnia 1944 r. zakończył się pierwszy z przeprowadzonych na ziemiach polskich proces zbrodniarzy niemieckich.

02.12

[Zbrodnie niemieckie](#)

Przed obliczem sądu stanęło 6 byłych członków załogi obozu koncentracyjnego na Majdanku, w tym: zastępca kierownika Oddziału IV *SS-Obersturmführer* Anton Thernes, pracownik administracji obozowej *SS-Hauptscharführer* Wilhelm Gerstenmeier, dwaj obozowi wartownicy: *SS-Rottenführer* Theodor Schöllén i słynący z wyjątkowego okrucieństwa *SS-Rottenführer* Hermann Vögel, a także dwaj obozowi kapo: Edmund Pohlmann i Heinz Stalp.

Wydarzenie to miało miejsce jeszcze w trakcie II wojny światowej, gdy znaczna część kraju znajdowała się pod okupacją niemiecką. Proces, prowadzony przez polski Specjalny Sąd Karny w Lublinie, był wydarzeniem bezprecedensowym, miał uzmysłwić załogom pozostałych, funkcjonujących obozów niemieckich, jaki może spotkać ich los.

Majdanek - miejsce kaźni

Obóz w Majdanku powstał 27 lipca 1941 roku. Formalnie funkcjonował jako Konzentrationslager Lublin i miał rangę drugiego po Auschwitz obozu zagłady w Europie. Więźni na Majdanku ludzie pochodzili z około 30 państw. W większości były to osoby narodowości żydowskiej, polskiej, rosyjskiej, czeskiej, białoruskiej i ukraińskiej.

Do momentu wyzwolenia Majdanka przez Armię Czerwoną (23 lipca 1944 r.) na 150 tys. więźniów, którzy przeszli przez obóz, zmarło około 80 tysięcy osób. Prawie 60 tysięcy z nich było Żydami. Tylko podczas jednej pamiętnej „krwawej środy” 3 listopada 1943 roku w ramach akcji Erntefest (niem. Dożynki) zostało rozstrzelanych w obozie 18 tysięcy więźniów narodowości żydowskiej! To ich w pierwszej kolejności, a także osoby chore i nienadające się do pracy, mordowano w komorach gazowych.

Więźniowie umierali także z innych powodów: złych warunków bytowych, chorób, głodu, zimna czy okrutnego traktowania. Majątek bestialsko pomordowanych grabiono i wysyłano do Rzeszy. Ich ciała natomiast podlegały kremacji. Ze zmielonych resztek hitlerowcy uzyskiwali mączkę kostną, której używali na znajdującym się nieopodal folwarku SS jako nawóz.

Oskarżonym w procesie zarzucano przede wszystkim, że w okrutny sposób, przyczynili się do uśmiercenia tysięcy ludzi, a także że uczestniczyli w gwałtach kobiet, w biciu, torturach i znęcaniu się nad osadzonymi, zarówno spośród ludności cywilnej, jak i nad jeńcami wojennymi.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Zbrodnie niemieckie

Artykuł